

**REKENKAMERBRIEF Neder-Betuwe, nr. 1
December 2023**

Aan: De leden van de gemeenteraad Neder-Betuwe
CC: Het college van B&W
Het management
Overige belangstellenden (via de website)

Geachte raadsleden,

Hierbij ontvangt u de RekenkamerBrief van de rekenkamer Neder-Betuwe.

In deze brief geven wij u informatie over de volgende onderwerpen:

1. Een (nieuwe) rekenkamer
2. Afronding onderzoek ondermijning
3. Kennismakingsgesprekken
4. Reglement van orde en onderzoeksprotocol
5. NVRR DoeMee-onderzoek naar energiebesparing

Mocht deze brief aanleiding geven tot vragen en/of opmerkingen, dan horen wij dat graag via griffie@nederbetuwe.nl.

Met vriendelijke groet,

Rekenkamer Neder-Betuwe,

Chris Papjes
Marijke van de Plasse
Geertje de Witt

1. Een (nieuwe) rekenkamer

Per 9 november 2023 is de rekenkamercommissie omgevormd tot een rekenkamer. Met de komst van twee nieuwe leden is er een nieuwe samenstelling ontstaan. Wij stellen ons graag aan u voor.

V.l.n.r. Chris Papjes, Marijke van de Plasse en Geertje de Witt

Chris Papjes heeft 40 jaar voor verschillende overheden gewerkt. Het ministerie van Verkeer & Waterstaat, de provincie Gelderland en voor de gemeenten Soest, Bunschoten en Duiven. In de laatste gemeente was hij gemeentesecretaris. Omdat het leven meer is dan alleen werken, is Chris in 2021 met vroegpensioen gegaan. Hij leest graag en vult zijn tijd verder als vrijwilliger met het besturen van de buurtbus Ederveen-Overberg, als voorzitter van het bestuur van stichting Present Ede-Wageningen en als voetbalscheidsrechter bij Blauw-Geel uit Ede.

Als lid van de rekenkamer wil Chris bijdragen aan het goed functioneren van de gemeente en van de gemeenteraad van Neder-Betuwe.

Marijke van de Plasse heeft in diverse gemeenten in verschillende functies gewerkt als juridisch beleidsmedewerker, afdelingshoofd Bestuurlijk Juridische Zaken, directie-adviseur, griffier en hoofd van de afdelingen Samenleving & Ontwikkeling, Bestuur Vergunningen & Handhaving en Bedrijfsvoering. Momenteel is zij werkzaam als manager bij Necker Interim. In die functie houdt ze zich naast het detacheren van medewerkers in diverse tijdelijke functies op griffies bezig met werving en selectie van griffiers en diverse adviesopdrachten rondom het functioneren van raad en griffie.

Als voorzitter van de rekenkamer Neder-Betuwe wil Marijke bijdragen aan een kritische, lerende blik binnen het lokale bestuurlijke perspectief.

Geertje de Witt is criminoloog en werkte na het afronden van haar studie voor een wetenschappelijk onderzoeksinstituut. De afgelopen 15 jaar heeft zij in meerdere gemeenten gewerkt in diverse functies, onder andere als projectleider en strategisch beleidsadviseur. Momenteel werkt zij als opgavemanager aan portefeuille-overstijgende en grootschalige (bestuurlijke) opgaven.

Geertje wil als lid van de rekenkamer bijdragen aan de kwaliteitsverbetering van het gemeentelijk handelen en aan het versterken van de rol van de gemeenteraad.

2. Afronding onderzoek ondermijning

De rekenkamercommissie heeft begin november het onderzoek over ondermijning in Neder-Betuwe naar de raad gestuurd. Dit onderzoek is behandeld tijdens de beeldvormende avond op 23 november jl. en vervolgens tijdens de raadsvergadering op 7 december jl.

Ondermijning blijkt een pittig onderwerp, niet eenvoudig te onderzoeken, omdat veel zich afspeelt onder de radar en daarom moeilijk grijpbaar. Ga je beleid maken en inzet plegen op datgene wat niet boven water is te krijgen en hoe erg is het eigenlijk? Moeilijke vragen om te beantwoorden. De rekenkamer heeft de raadsbehandeling van de rekenkamercommissie overgenomen en is blij dat het onderwerp ondermijning steviger op het netvlies van de gemeenteraad is komen te staan en blijft staan (met de toezegging dat er een aanpak c.q. visie op ondermijning in het aankomende voorjaar naar de raad wordt gestuurd).

3. Kennismakingsgesprekken

De start van het nieuwe jaar staat voor de rekenkamer in het teken van kennismaken. Wij gaan in gesprek met de raadsfracties, de burgemeester en de nieuwe gemeentesecretaris. Wij zijn benieuwd wat er leeft binnen de gemeente en welke behoeften er bestaan op het gebied van rekenkameronderzoek. Dit zullen wij ook ter sprake brengen. Wij zijn namelijk bezig met het verkennen van nieuwe onderzoeksonderwerpen en verwachten waardevolle input op te halen tijdens de kennismakingsgesprekken.

4. Reglement van orde en onderzoeksprotocol

We zien de start van de rekenkamer als een nieuw begin. Een nieuw begin, nu de wet is gewijzigd. En een nieuw begin nu de gemeenteraad van Neder-Betuwe een nieuwe verordening op de rekenkamer heeft vastgesteld en de leden van de rekenkamer heeft benoemd. Bij een nieuwe start hoort ook dat we een reglement van orde voor onze werkzaamheden en onze vergaderingen zullen vaststellen. Dit is overigens ook een plicht, die de gemeentewet ons oplegt in artikel 81i: *De rekenkamer stelt een reglement van orde voor haar werkzaamheden vast en, indien zij uit twee of meer personen bestaat, tevens voor haar vergaderingen.*

De kern van ons werk is onderzoeken (laten) doen. Graag willen we zo transparant mogelijk zijn over de werkwijze die we daarbij zullen hanteren. Daarom zullen we ook een onderzoeksprotocol vaststellen.

Bij het opstellen van beide documenten zullen we gebruik maken van de modellen die de NVRR (Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies) heeft opgesteld. Na vaststelling zullen beide documenten openbaar zijn en zullen we deze toezenden aan de gemeenteraad en het college. En daarmee voldoen we ook aan het 2^e lid van artikel 81i.

Wij verwachten dat we het reglement van orde en het onderzoeksprotocol in het eerste kwartaal van 2024 kunnen afronden.

5. NVRR DoeMee-onderzoek naar energiebesparing

Ieder jaar geeft de NVRR (Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies) opdracht voor een onderzoek, waaraan de lokale rekenkamers kunnen meedoen. Voor 2024 gaat dit onderzoek over de energiebesparingsplicht voor bedrijven.

Wij hebben besloten dat de rekenkamer Neder-Betuwe aan dit onderzoek gaat meedoen. Daarmee zijn we in het gezelschap van 120 rekenkamers. Voor een bescheiden bijdrage liften we zo mee op een onderzoek dat landelijke uitkomsten geeft en ook uitkomsten voor onze gemeente. Die uitkomsten zullen weliswaar globaal zijn, maar wel een eerste inzicht geven en aanknopingspunten kunnen aanreiken voor eventueel vervolgonderzoek.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Ecorys. De uitkomsten van dit DoeMee-onderzoek bieden inzicht in de manier waarop gemeenten, provincies en omgevingsdiensten het toezicht en de handhaving op de energiebesparings- en informatieplicht hebben georganiseerd. Zo wordt inzichtelijk welke toezichts- en handhavingsmaatregelen helpen om de naleving van de energiebesparingsplicht te bevorderen. Voor gemeenten en provincies extra relevant, omdat goed toezicht en handhaving kan bijdragen aan het behalen van hun eigen duurzaamheidsdoelstellingen.

- Energiebesparingsplicht

Conform de energiebesparingsplicht zijn bedrijven en instellingen die jaarlijks meer dan 50.000 kWh stroom of 25.000 m³ aardgas gebruiken sinds 1993 verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen. Het gaat hierbij specifiek om investeringen die binnen vijf jaar kunnen worden terugverdiend.

- Informatieplicht energiebesparing

Conform de informatieplicht zijn bedrijven en instellingen vanaf 1 juli 2019 eens in de 4 jaar verplicht om actief informatie te verstrekken aan RVO over de energiebesparende maatregelen die zij hebben genomen.

- Taakverdeling toezicht en handhaving

Gemeenten en provincies hebben de uitoefening van toezicht en handhaving van bovenstaande verplichtingen in de meeste gevallen gemandateerd aan hun omgevingsdienst. In 2022 is echter door bedrijven, instellingen en het bevoegd gezag aangegeven het toezicht bij voorkeur door één partij te laten uitvoeren. Dit is efficiënter en verlaagt de lastendruk. De energiebesparings- en informatieplicht zijn daarom toegevoegd aan het Basistakenpakket van omgevingsdiensten. Het is dus de omgevingsdienst die het toezicht uitvoert in opdracht van het bevoegd gezag.